

بررسی کلاس‌های برخط در زمان تعطیلی مدارس

مانلی نورائی آشتیانی

کارشناس ارشد مدیریت منابع انسانی

برخط نداشت. در این میان، فعالیت‌های زیادی برای طراحی دوره‌های آموزش برخط انجام شد. مدارس خیلی زود از این تهدید به عنوان یک فرصت استفاده کردند و به ارائه خدمات آموزشی به صورت برخط پرداختند؛ زیرا باید زمینه‌ای فراهم می‌شد که بسته شدن ناگهانی مدارس در آموزش خلی ایجاد نکند. در چنین شرایطی، اگر زندگی به حالت عادی برگردد، آیا همه می‌گویند «عالی بود؛ من می‌خواهم این آموزش باز هم ادامه داشته باشد» یا تجربه بدی است که طعم تلخی خواهد داشت؟ آموزش‌های برخط مزایا و معایبی دارند که در ادامه به شرح آن‌ها می‌پردازیم.

با وجود دل‌بستگی ما به یادگیری در کلاس درس و زندگی اجتماعی همراه آن، شواهد نشان می‌دهد که در شرایط خاص مانند امروز که شیوع بیماری کووید ۱۹ باعث تعطیلی ناگهانی مدارس شده است، آموزش برخط (آنلاین) با کیفیت بالا می‌تواند باعث ارتقای تجربه دانش‌آموزان شود و نتایج خوبی در یادگیری آن‌ها داشته باشد. واقعیت این است که در آغاز شرایط عادی نبود. تعطیلی ناگهانی مدارس باعث سردرگمی دانش‌آموزان شده بود؛ معلمان برای مواجهه با چنین شرایطی به اندازه کافی آموزش ندیده بودند و زیرساخت‌های فناوری آمادگی چندانی برای برگزاری آموزش‌های

مزیای استفاده از آموزش برخط برای دانش‌آموزان

آموزش برخط با زندگی دیجیتال دانش‌آموزان هماهنگ است.

امروزه بسیاری از نوجوانان و برخی از کودکان اوقات زیادی را صرف فعالیت‌های برخط می‌کنند؛ از بازی‌های رایانه‌ای برخط گرفته تا شبکه‌های اجتماعی و گپ‌های روزانه با دوستان و آشنایان‌شان در پیام‌رسان‌های تلفن همراه. حال اگر قرار است بچه‌ها وقت خود را پای اینترنت بگذرانند، چرا از این فرصت برای آموزش و ارتباط معلم و شاگردان استفاده نشود؟

آموزش برخط، تصویری است.

تماشای تصویر ویدیویی بیشتر از مطالعه یک متن نوشتاری، حواس مختلف دانش‌آموزان را درگیر و توجه آن‌ها را جلب می‌کند و باعث می‌شود که یادگیری به صورت عمیق‌تری صورت بگیرد.

آموزش برخط، شبیه بازی است.

به این معنا که می‌توان از عنصر بازی و تفریح برای جلب توجه بیشتر مخاطب و بالا بردن انگیزه او در یادگیری استفاده کرد. بسیاری از ابزارهای برخط، ظاهری جذاب و مفرح دارند و دانش‌آموزان می‌توانند مطالب دشوار را از طریق آن‌ها به شکلی بسیار خوشایندتر و سرگرم‌کننده‌تر بیاموزند.

آموزش برخط، متحرک است.

شما همیشه و در همه‌جا می‌توانید از طریق لپ‌تاپ و تلفن همراه خود به منابع آموزشی دسترسی داشته باشید. از آنجا که میزان دسترسی کودکان و به‌خصوص نوجوانان به تلفن و اینترنت همراه روز به روز در حال افزایش است، چرا از امکان آموزش برخط که همیشه همراه و در اختیار افراد است، برای تسهیل یادگیری استفاده نکنیم؟

که از راه دور و از پشت صفحه نمایشگر نمی‌توان به راحتی از احساسات و شرایط روحی و سلامت دانش‌آموزان که تأثیر مستقیم بر یادگیری آن‌ها دارد، آگاه شد.

ع ارتباطات عاطفی و اجتماعی

یادگیری درس تنها یکی از اهداف آموزشی در مدارس است. از دیگر اهداف مهم آموزش و پرورش، کمک به ارتقای سلامت روان، تعاملات اجتماعی و رشد عاطفی و اخلاقی است که جز در سایه تعامل مستقیم و بی‌واسطه با معلمان و سایر دانش‌آموزان حاصل نمی‌شود.

ع به هم خوردن نظم و برنامه‌های زمانی

مدرسه فرصتی را فراهم می‌آورد که دانش‌آموزان در ساعات مشخصی از روز وقت خود را صرف یادگیری و انجام دادن فعالیت‌های درسی کنند و تکرار این روند طبق الگوهای منظم، نظم و ترتیب و قانونمندی را در ذهن دانش‌آموزان نهادینه می‌کند. در حالی که در آموزش برخط، خارج شدن از الگوی منظم مدارس که می‌تواند در هر ساعتی از شبانه‌روز و با هر میزان توقف و فاصله صورت گیرد، این نظم و تعادل را به هم می‌ریزد و دانش‌آموزان را دچار بی‌برنامگی و حواس‌پرتی می‌کند.

ع دسترسی نداشتن گروهی از دانش‌آموزان به دستگاه‌های دیجیتال و اینترنت

متأسفانه در مناطق محروم و کم‌برخوردار، دانش‌آموزانی هستند که به گوشی تلفن همراه و اینترنت دسترسی ندارند.

ع هزینه مادی و زمانی معلمان برای تولید محتوای درسی

معلمان ناچارند وقت زیادی را برای یادگیری نحوه استفاده از نرم‌افزارها و چگونگی تولید محتوای درسی مناسب صرف کنند. ضمن اینکه تدریس برخط روش‌ها و ویژگی‌های خاص خود را دارد که نیازمند آموزش و کسب تجربه است.

ع یادگیری اجتماعی

وقتی یادگیری در محیط اجتماعی و در تعامل با دیگران صورت گیرد، عمیق‌تر و ماندگارتر می‌شود. محیط کلاس‌های درس سنتی، فضایی برای تعامل، گفت‌وگو و یادگیری اجتماعی ایجاد می‌کند که برای دانش‌آموزان بسیار اهمیت دارد.

ع بی‌اطلاعی از وضعیت و سلامت دانش‌آموزان

وقتی دانش‌آموزان به صورت حضوری و فیزیکی در کلاس‌های درس حاضرند، معلم‌ها می‌توانند از سلامت و شرایط خلقی و روحی آن‌ها درک بهتر و عمیق‌تری داشته باشند؛ در حالی

با این همه شکی نیست که توسعه بستر استفاده از امکانات فضای مجازی به عنوان ابزار کمک‌تحصیلی روز به روز در دنیا شتاب بیشتری می‌گیرد و کارشناسان تلاش می‌کنند شیوه‌های مؤثرتر و کارآمدتری برای استفاده از فناوری‌های آموزشی در کلاس‌های درس به کار گیرند.